

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2/7, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. – smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių
sajungų susivienijimui

2013-09-23 Nr. SR-4596

I

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

**DĖL AUKŠTŪJŲ MOKYKLŲ IR MOKSLO TIRIAMŪJŲ INSTITUTŲ DARBUOTOJŲ
ATLYGINIMO DIDINIMO**

Vykdydami Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2013 m. rugsėjo 5 d. pavedimą Nr. 23-3643, išnagrinėjome Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimo kreipimąsi dėl aukštųjų mokyklų ir mokslo tiriamųjų institutų darbuotojų atlyginimo didinimo.

Pertvarkant mokslo ir studijų sistemą, siekiama užtikrinti jos atitiktį šalies ūkio ir visuomenės poreikiams, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros kokybę bei konkurencingumą Europos Sąjungos ir pasaulio mastu. Suprantant, kad sėkminga pertvarka neįmanoma esant nekonkurencingam mokslo ir studijų institucijų darbuotojų apmokėjimui, Mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo 2009-2012 m. programoje buvo numatytas mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimas iki 2012 m. Įgyvendinant šią programą mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokestis nuo 2009 m. buvo didinamas vidutiniškai 5,6 proc., o nuo 2011 m. atlyginimo kėlimo galimybės numatytos atsižvelgiant į šalies finansines galimybes. Atsižvelgdamas į sunkią šalies ekonominę, finansinę padėtį Lietuvos Respublikos Seimas pritarė 2009 m. valstybės biudžeto patikslinimui, pagal kurį biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui skirti biudžeto asignavimai sumažinti 8 procentais. Nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. bazinės mėnesinės algos (BMA) dydis sumažintas nuo 128 iki 122 litų, t. y. 4,7 procento, kita mažinamų asignavimų dalis (3,3 proc.) sutelkta atitinkamai keičiant kitas darbo apmokėjimo sąlygas. Taigi dėl sunkios šalies ekonominės, finansinės padėties lėšų viešojo sektoriaus (įskaitant mokslo ir studijų institucijas) darbuotojų darbo užmokesčiui padidinti neskirta.

Atkreiptinas dėmesys, kad minėta programa buvo taikoma valstybinėms aukštosioms mokykloms ir valstybės mokslinių tyrimų įstaigoms, kurių teisinė forma yra biudžetinė įstaiga. Valstybinės aukštosios mokyklos šiuo metu yra tapusios viešosiomis įstaigomis, daugelį klausimų jos sprendžia savarankiškai. Viešųjų mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo apmokėjimo dydžių Lietuvos Respublikos Vyriausybė nereglamentuoja. Aukštosios mokyklos turi autonomiją, apimančią akademinę, administracinę, ūkio ir finansų tvarkymo veiklą, grindžiamą savivaldos principu ir akademinė laisve. Jos turi teisę nustatyti savo struktūrą, vidaus darbo tvarką, darbuotojų

EU2013.LT

skaičių, jų teises, pareigas ir darbo apmokėjimo sąlygas, pareigybių reikalavimus, konkursų pareigoms eiti organizavimo ir darbuotojų atestavimo tvarką, laikydamosi įstatymų ir kitų teisės aktų. Be to, kasmet įstatymu tvirtinant aukštųjų mokyklų biudžetus neišskiriama, kiek lėšų skiriama darbo užmokesčiui. Jos pačios sprendžia, kiek lėšų iš bendros asignavimų sumos skirti darbuotojų darbo apmokėjimui.

Pažymime, kad Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis 2013 m. II ketvirtį aukštojo universitetinio mokslo darbuotojų vidutinis mėnesinis bruto atlyginimas buvo 3041,6 Lt, mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos, finansuojamos iš biudžeto darbuotojo 2476,4 Lt ir tai viršija šalies vidutinį mėnesinį bruto užmokestį (2253 Lt). Be to, aukštojo universitetinio mokslo darbuotojų vidutinis atlyginimas viršija ir valstybės sektoriaus darbuotojų, dirbančių viešojo valdymo ir gynybos srityje vidutinį darbo užmokestį (2786,1 Lt).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programoje numatyta atkurti mokslininko ir aukštosios mokyklos dėstytojo profesijos prestižą, pagal galimybes kelti dėstytojų ir mokslininkų darbo užmokestį, kad asistentų darbo užmokestis būtų ne mažesnis už šalies vidutinį darbo užmokestį, o docentų ir profesorių gerokai jį viršytų. Kaip mus informavo Finansų ministerija, galimybės artimiausiais metais padidinti asignavimus mokslo ir studijų institucijoms, kaip ir kitoms sritims, bus labai ribotos. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuomone darbo užmokestis, esant finansinėms galimybėms, turėtų būti didinamas kompleksiskai, atsižvelgiant į visų darbuotojų, neišskiriant vienos darbuotojų grupės, kuriems darbo užmokestis mokamas iš valstybės biudžeto, poreikius.

Jeigu, rengiant 2014 m. valstybės biudžeto projektą, būtų svarstoma galimybė atkurti 2009 metais sumažintus tarnybinių atlyginimų koeficientus, dėtume visas pastangas, kad minėtam tikslui reikalingi valstybės biudžeto asignavimai būtų skiriami ne tik biudžetinėms, bet ir viešosioms įstaigoms, t. y. valstybinėms aukštosioms mokykloms.

PRIDEDAMA:

1. Finansų ministerijos 2013 m. rugsėjo 12 d. rašto Nr. ((2.9-0,2)-5K-1313999)6k-1307373) rašto kopija, 1 lapas;

2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2013 m. rugsėjo 18 d. rašto Nr.(11.10-53) SD-6384 kopija, 1 lapas.

Švietimo ir mokslo viceministras

Rimantas Vaitkus